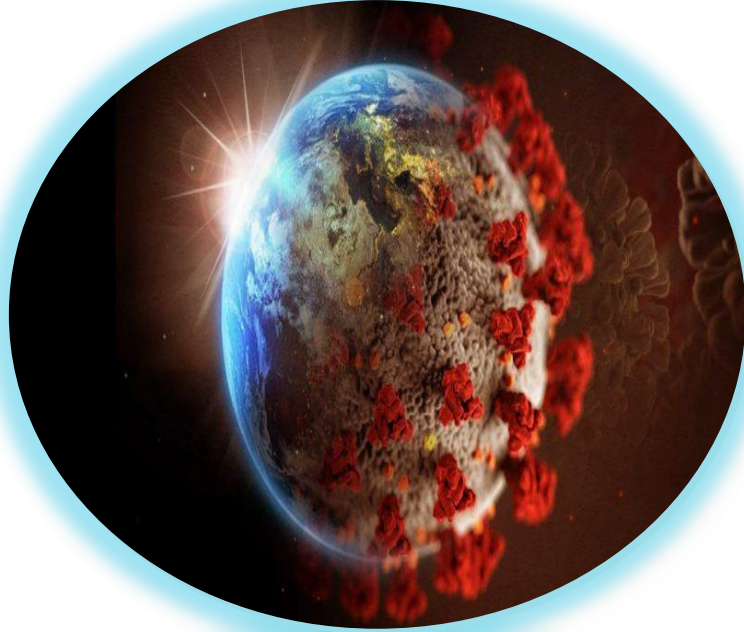

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

COVID-19 SONRASINDA

YENİ EKONOMİK DÜZENE İLİŞKİN ÖNGÖRÜLER

Nisan 2020

Dani Rodrik, Dünyanın en iyi 100 ekonomistinden biri

1. Neoliberalizmin yavaş ölümü sürecektir
2. Popülist otokratlar daha da otoriter olmaya çalışacak
3. Ulus devletler güç kazanmaya çalışırken, hiper-küreselleşme yandaşları savunmada kalacak
4. Çin ve ABD çatışma rotasında ilerlemeye devam edecek
5. Ulus devletler içinde oligarklar, otoriter popülistler ve liberal enternasyonalistler arasındaki savaş keskinleşecek
6. Sol kanat, seçmenlerin çoğunluğunun destekleyeceği bir program oluşturma arayışını sürdürecektir.

Silikon Vadisinde SAP Kıdemli Bşk. Yrd

1. Çevre açısından olumlu, ekonomik açıdan olumsuz şekilde Dünya yavaşlayacak
2. Yapay zeka, insanlığın felaketine sebep olabilir
3. Kapitalizmin son bulması ile sosyalizm gündemde, evrensel temel gelir konuşuluyor
4. Daha merkezi olmayan ama daha bağlı bir dünya da olacağız. İlaçta, gıdada, teknolojide vs. başka bir ülkeye bağımlı olma hali
5. Endüstri ve çalışma şekli yenilenecek. Fiziksel toplantılar, işe gitmek zorunda kalmalar yerini online sistemlere bırakacak.

1. İlk etkiler ekonomide görülecek olup, AB Maastrich kriterleri anlamını yitirecektir.
2. Siyasi liderlere güven azalarak, yeni bir model arayışı söz konusu olacaktır.
3. Uluslararası işbirliğinin kapsamı zayıf kalmıştır. Uluslararası ve bölgesel kuruluşların etkinliğinin sorgulanması artacaktır.
4. Harcama öncelikleri değişecektir.
5. Ekonomik sistem türleri yeniden gözden geçirilecek, kapitalizm sorgulanacaktır.
6. Salgın hem bilime hem dine ihtiyacımız olduğunu, birbirinin alternatifi değil tamamlayıcısı olduğunu göstermiştir. Bilim öne çıktı.
7. Kişisel düzeyde sınırsız hırslar aşağıya çekildi.
8. Yeni bir üretici davranışı dünyası ile birlikte, yeni bir tüketici davranışı bizi bekliyor olacak.
9. Gezegenin, Avrupa'nın mirası olan sadece güç ve rekabet ile yönetilemeyeceği anlaşıldı.
10. Batı'daki en gelişmiş müreffeh toplumlar dahil olmak üzere, birçok yönden küreselliğe yapılan bu saldırı gerçek bir değişim fırsatıdır.
11. Kapitalist küreselleşme artık gerçek anlamda uluslararası bir halk sağlığı altyapısının yokluğunda sürdürülemez görünmektedir.
12. Tüm faktörlerin değişken olduğu ve hiçbir şeyin sabit olmadığı yeni bir dünyanın doğuşunu yaşıyoruz.

Modern Diplomacy EU

1. Pandemi daha fazla “sosyal atomizasyon” ve “çevrimdışı kaçış”a katkı sağlayacaktır.
2. Ticaret, eğitim, ilaç ve eğlence sektörü çevrimiçi olacaktır.
3. Birçok ülkede, başta gıda ve ilaç endüstrisi olmak üzere stratejik önem sahip sektörlerde yerli üretim öne çıkacaktır.
4. Yerli üreticiler için devlet desteği politikası popülerlik kazanacaktır.
5. Dışarıya daha az bağımlı, güvenilir bir iç piyasa yaratmak hedeflenecektir.

Dr. Igor Calzada, Oxford Üniversitesi'nde Kıdemli Araştırma Görevlisi ve Politika Danışmanı

1.Küresel vatandaş söylemi salgın ile yerini, sonrasında aynı hareket özgürlüğü olacak mı sorularına yönlendirdi.

2.Pandemik krizi vatandaşların gözetim durumunda savunmasızlığını ve veri yönetim sorunlarını ortaya koydu.

3.Birçok hükümet, virüsün yayılmasıyla mücadele etmek amacıyla bilinçli ya da farkında olmadan algoritmik uluslar olarak faaliyete geçti. Algoritmik uluslar; blockchain, yüz tanıma veya veri madenciliği gibi algoritmaların ve diğer teknolojik araçların köşe taşı olduğu yeni bir yönetim tarzı tarafından yönlendirilmekte. Dezavantajı, bu algoritmaların vatandaşların etik ve demokratik yaşamını olumsuz etkileyebilmesidir. Bu nedenle, bu tür algoritmik stratejilerin demokratik değiş tokuşlarının ne olduğunu sormalıyız? Ve vatandaşlar için sonuçları nelerdir?

.

Simon Mair- Ekonomi Araştırma Görevlisi, Sürdürülebilir Refah Merkezi, Surrey Üniversitesi

Salgın sonrası dünya ekonomisine dair 4 farklı muhtemel sistem karşımıza çıkıyor:

- 1. Sağlam bir devlet kapitalizmi:** Devlet kapitalizmi şu anda dünyada grdğmz krize karşı verilen baskın tepkidir. Uygulayan temel lkeler; İngiltere, İspanya ve Danimarka'dır. Bu devletler özel sektöre dayalı, serbest piyasa ekonomisi sistemini, büyümenin yol gösterici ışığı olarak görmektedirler. Salgının uzaması ise sorunları artıracaktır.
- 2. Barbarlık ve despotluğa dayalı bir ekonomi:** En karanlık senaryodur. Barbarlık, hastalık veya işsizlik nedeniyle işini ve maddi gücünü kaybedenlere destek vermeyi reddedip, baş kaldıranlara da otoriterlikle yanıt vermeyi içermektedir.
- 3. Radikal bir devlet sosyalizmi:** Devlet sosyalizmi, ekonominin merkezine farklı türde bir değer yerleştiren, kültürel bir değişimle tanımlamaktadır. İngiltere, İspanya ve Danimarka'da şu anda grdğmz önlemlerin muhtemel uzantısının yaratacağı dünya, devlet sosyalizmine dayanacaktır. Böyle bir senaryoda, devlet ekonominin yaşam için gerekli olan kısımlarını korumaya başlar: Bu senaryo, otoriterliğe dönüşmek gibi riskler taşımakla birlikte, salgın sonrası dünya için en iyi umut ışığı olarak görülmektedir. Ekonominin ve toplumun temel işlevlerini korumak için kaynakları sıkıştırabilen güçlü bir devlet, yeni salgınlara karşı da koruma sağlayacaktır.
- 4. Karşılıklı yardım üzerine kurulu büyük bir toplumsal dönüşüm:** Karşılıklı yardımlaşma, hayatımızı korumayı ekonomimizin yol gösterici ilkesi olarak benimsemeye dayana ikinci muhtemel gelecektir. Ancak, bu senaryoda, devlet tanımlayıcı bir rol üstlenmez. Aksine, bireyler ve kk gruplar kendi toplulukları içinde destek ve bakım örgütlemeye başlarlar. Böyle bir geleceğin varacağı en iddialı nokta ise, sivil toplum kuruluşlarına dayanan yeni demokratik yapıların ortaya çıkacak olmasıdır.

Liderlerden Farklı Yorumlar

- 1.Salgın devleti güçlendirecek ve milliyetçiliği güçlendirecektir. COVID-19 daha az açık, daha az refah içinde ve daha az özgür bir dünya yaratacaktır.
- 2.Koronavirüs salgını, bildiğimiz şekliyle ekonominin küreselleşmesinin sonu olabilir. Hükümetleri, şirketleri ve toplumları uzun süreli ekonomik öz-izolasyon dönemleriyle başa çıkma kapasitelerini güçlendirmeye zorluyor.
- 3.COVID-19 salgını küresel ekonomik yönleri kökten değiştirmeyecek. Sadece daha önce başlamış olan bir değişimi hızlandıracak: Amerikan nüfusu küreselleşme ve uluslararası ticarete olan inancını yitirdi. Çin ise inancını kaybetmedi. Çin halkı da kültürel güven patlaması yaşadı. Her yerde rekabet edebileceklerine inanıyorlar.
- 4.Kısa vadede kriz, kamplaşmayı hızlandıracak. Milliyetçiler ve anti-küreselistler, Çin taraftarları ve hatta liberal enternasyonalistler.
- 5.COVID-19, küresel üretimin temel prensiplerini baltalıyor. Şirketler şimdi üretime hâkim olan çok adımlı, çok ülkeli tedarik zincirlerini yeniden düşünecek ve küçülteceklerdir.
- 6.Hem eyaletlerin kendi içinde hem de ülkeler arası politikalar değişecektir. Hükümetlerin başarısına göre, güvenlik meseleleri ve toplumlardaki son kutuplaşma şiddetlenecek veya azalacaktır. Salgın sebebiyle daha fakir, daha kötü ve daha küçük bir dünyaya yöneliyoruz. Çok taraflı işbirliği yapma konusunda zorlayıcı olursa, salgın faydalı bir amaca hizmet etmiş olacaktır.

Liderlerden Farklı Yorumlar

7.Amerika Birleşik Devletleri büyük bir güç olarak dünyaya hakim olsa bile, dünyayı tek başına koruyamadığını, stratejilerinin gücünün yetmediği görüldü.

8.Küresel kapitalizmde, tedarik zincirlerinin evden veya uzaktan erişimle yürütüldüğü yeni bir aşamaya geçilebilir. Bu, şirketlerin kısa vadeli karlarını azaltabilir, ancak tüm sistemi daha esnek hale de getirebilir.

9.Kriz muhtemelen Çin-Amerikan ilişkilerinin bozulmasına ve Avrupa entegrasyonunun zayıflamasına katkıda bulunacaktır. Salgının olumlu tarafı ise, küresel halk sağlığı yönetişiminin biraz ılımlı bir şekilde güçlenmesidir.

10.ABD, kişisel çıkarlar ve beceriksiz yetersizlikleri nedeniyle artık uluslararası bir lider olarak görülmeyecek.

11.Dünyanın en güçlü ülkeleri olan ABD ve Çin, bunlardan hangisinin krizden sorumlu olduğu savaşlarını bir kenara bırakamazlar ve daha etkili bir şekilde liderlik ederse, her iki ülkenin güvenilirliği önemli ölçüde azalabilir. Avrupa Birliği 500 milyon vatandaşına daha hedefli yardım sağlayamazsa, ulusal hükümetler gelecekte Brüksel'den daha fazla güç alabilir. Salgın, toplumsal ruhun güçlenmesine de olumlu yansımıştır.

1. Dünya güç dengelerinde ciddi değişimler olacak, güç eksenini Çin'e daha fazla kayarken, Asya ülkelerinin ABD'den daha önce ve hızlı toparlanacağına tanıklık edeceğiz.
2. Yüksek otomasyonlu üretim, altyapısı çok ciddi bir enerji tasarrufu sağlarken, üretim maliyetlerini düşürmekle birlikte, üretimde verimliliği ve kaliteyi de artıracak. Bu gelişim, Covid-19'a benzer muhtemel yeni bir krizde insanların çalışma saatlerinde azalmaya ve daha sağlıklı bir ortamda çalışmalarına yardımcı olurken, işletmenin de faaliyetlerinin kesintisiz biçimde devam etmesini sağlayacak.
3. Teknolojiye, teknolojinin performansına ve online ödeme sistemlerine duyulan güvenin artmasıyla tüketici davranışları değişerek, geleneksellikten uzaklaşacak. Bu insanları, evden çalışma gibi yeni trendlere uyum sağlamaya zorlayacak.
4. İş seyahatlerinde uzun vadeli bir düşüş olacak, toplantılar ise video konferans yöntemleriyle sürdürülecek. Yüksek gelirli bireyler ise hava yolculukları ve seyahatlerinde özel jetleri tercih edecek.
5. Hükümetler e-devlet uygulamaları tarzındaki e-hizmetlerini geliştirecekler. Mahkemeler dahil, göç, pasaport hizmetleri, bakanlıklar ve diğer çeşitli kurumların hizmetlerini online ortamda kesintisiz ve verimli biçimde sürdüren Birleşik Arap Emirlikleri, diğer ülkelere de güzel bir örnek olacak.

6. Hükümetler, iş liderleri ve şirketler sağlık hizmetlerine yatırım için daha fazla bütçe ayırmak ve sağlık sistemindeki boşlukları doldurmak için mücadele etmek zorunda kalacaklar. Daha fazla teknoloji şirketi yaratıcı uygulamalarıyla devreye girecekler.
7. Salgını kontrol etmek için aldıkları güçlü savunma önlemleri nedeniyle Ortadoğu'daki yerel yönetimlere duyulan güven artacak. Zira Ortadoğu ülkelerindeki kurumlar ve Merkez Bankaları, piyasalara büyük meblağlar enjekte etmekle birlikte daha önce benzeri görülmemiş muafiyetler sundular.
8. Sosyal değişim, çok dikkat çekici bir şekilde artacak. Salgın sürecinde, uluslararası toplum ayakta kalabilmek için küresel empati ve birlik-beraberlik anlayışını geliştirdi. Hayırsever girişimler ve bağışlar ciddi biçimde yaygınlaştı.
9. Bu salgının olumlu etkisi çevre üzerinde olacak. NASA ve ESA, Çin ve İtalya'nın bazı bölgelerinde Mart ayında karbon salınımlarında azalış olduğunu açıkladılar.
10. Eğitim sisteminde ciddi bir değişim ve dönüşüm yaşanacak. Uzaktan eğitim, ebeveynlerin çocukların becerileri ve yeteneklerini keşfetmelerini de sağladı. Uzaktan eğitimin gelişmesi özellikle gelişmekte olan ülkelerde eğitim sistemlerinin iyileşmesini sağlayacak.

Onur Sinan Güzeltan Aydınlik Yazari

1. II. Dünya Savaşı'nda Amerika Birleşik Devletleri Avrupa tiyatrosuna İtalya üzerinden girdi. Bugün tarih kendini tekrar ediyor. Çin ve Rusya İtalya üzerinden Avrupa'daki etkilerini güçlendirmek için harekete geçti.
2. Avrupa'nın Amerika Birleşik Devletleri'yle olan bağlantısı önümüzdeki yıllarda hızlanacağından, Pekin ve Moskova ile sendika üyeleri arasındaki ilişkiler derinleşecek.
3. Zayıf Atlantik bloğunun Ortadoğu'daki etkisinin azalması beklenebilir.
4. Emperyalist baskının zayıflamasından sonra, şu anda Batı güçleriyle işbirliği yapan hükümetler için Orta Doğu'da önemli değişiklikler, yeni ayaklanmalar ve ittifaklar göreceğiz.
5. ABD'nin zayıflaması sonucunda İran'ın hareket alanı genişlerken, Çin ve Rusya'nın Batı Asya'daki etkisi artacaktır.
6. İran'ın hareket alanı zayıflayan bir ABD'nin sonucu olarak genişlerken Çin ve Rusya'nın Batı Asya'daki etkisi artacak.
7. İsrail daha yalıtılmış hale geldikçe, Filistin özgürlük mücadelesinde yeni cepheler kazanılacak.
8. Küresel ölçekte, milliyetçi görüşler solcu / sosyalist hareketlere paralel olarak yükselecektir.

EconomicTimes-Tech Mahindra MD ve CEO:CP Gurnani

Covid-19 ile

1. İşbirlikçi yaklaşımlar gelişti.
2. Tarımda robotlar daha çok önem kazandı, kazanacak.
3. Geleceğin işyeri sürekli değişim ve gelişim içinde. Videolu toplantılar, uzaktan çalışmanın yaygınlaşması söz konusu
4. Daha yüksek verimlilik
5. Çevre sürdürülebilirliği
6. Teknolojinin optimum kullanımı
7. Hijyen ve sağlık
8. E-öğrenme
9. Sürdürülebilir bir dünya kurmanın önemi anlaşıldı.

SETAV- Talha köse

1. COVID-19 sonrası dünyanın daha Asya merkezli olacağına dair bir fikir birliği var.
2. Bölgesel ve uluslararası kuruluşlar hakkında şüphecilik artmaktadır.
3. Çoğu analistin tartıştığı bir diğer nokta, krizin birçok ülkenin iç politikasını şekillendirmede de önemli bir etkisi olacaktır.
4. Mevcut kriz, iyi performans göstermeleri durumunda otoriter devletleri daha da güçlendirebilir.
5. Liberalizm, uluslararası kurumlar, sivil toplum ve çok uluslu şirketler muhtemelen COVID-19 sonrası dönemde kaybedenler olacaktır.
6. Ticaret savaşlarında gerilimin kaldığı yerden artarak devamı halinde tüm aktörler kaybedebilir. Böyle bir senaryo, küresel olarak rekabet eden Amerikan ve Avrupa şirketlerine de zarar verebilir.
7. Alternatif seneryoda, Çin'in imalat ve ticaretin restorasyonu ile COVID-19'un etkilerinden hızla normalleşmesidir. Böyle bir senaryo diğer uluslararası aktörlerin toparlanma çabalarına yardımcı olmak için kullanabileceği Çin'e büyük bir küresel rekabet avantajı sağlayabilir. Bir bakıma bu, Çin üzerinde daha yapıcı ve daha sürdürülebilir bir siyasi ve kültürel etkiye sahip olabilecek yeni bir “Marshall Planı” olabilir.

